

## MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 35/2006 rd

### Regeringens proposition med förslag till lagstiftning angående leveranssäkerhet för bränn- torv och el som producerats med bränn- torv

*Till ekonomiutskottet*

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 5 september 2006 en proposition med förslag till lagstiftning angående leveranssäkerhet för bränn-  
torv och el som producerats med bränn-  
torv (RP 100/2006 rd) till ekonomiutskottet för beredning och bestämde samtidigt att miljöutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till ekonomiutskottet.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Arto Rajala och överinspektör Aimo Aalto, handels- och industriministeriet
- överingenjör Risto Kuusisto, miljöministeriet
- utredningschef Satu Helynen, VTT
- energiansvarig Mari Puoskari, Finlands natur-  
skyddsförbund rf.

#### PROPOSITIONEN

Propositionen syftar till att trygga landets försörjningsberedskap och elleveransernas säkerhet, dels genom att under dåliga produktionssäsonger på grund av dåligt väder stöda tillgången på bränn-  
torv som används för produktion av värme och el, och dels genom att stöda konkurrenskraften hos bränn-  
torv, som används som bränsle i kondenskraftverk.

Regeringen föreslår att en lag om skyddsupplag för bränn-  
torv stiftas. Med skyddsupplag avses sådana lager för bränn-  
torv som grundats med tanke på produktion av värme och el och som den som levererar bränn-  
torv i enlighet med sitt avtal med Försörjningsberedskapscentralen ska upprätthålla i tre år utöver det lager som behövs för affärsverksamheten. Bränn-  
torv som finns i skyddsupplag ska under avtalstiden endast kunna användas om Försörjningsberedskapscentra-

len ger sitt tillstånd. Tillståndet kan beviljas om det bränn-  
torvslager som behövs för affärsverksamheten blivit betydligt mindre än lagerhållarens genomsnittliga årliga leveranser på grund av väderförhållandena under de avslutade produktionssäsongerna eller av andra skäl, som lagerhållaren inte kan påverka. Försörjningsberedskapscentralen betalar ersättning till den som lagrar torv med medel ur försörjningsberedskapsfonden. Ersättningen ska täcka en del av de kapital-, lagerhållnings- och förlustkostnader som drabbar lagerhållaren.

För att trygga produktionen av kondensel med torv föreslås att elnätsinnehavaren ska betala enligt ett tidsbegränsat stödssystem, som baserar sig på en inmatningstariff. I den föreslagna lagen föreskrivs om ändring av inmatningsordningen för kondenskraftverk så att kraftverk som hör till

systemet och som använder inhemsk torv delvis prioriteras i inmatningsordningen före kondenskraftverk som använder utländskt fossilt bränsle. Inmatningstariffen är en tilläggsavgift, som den systemansvariga stamnätsinnehavaren betalar till elproducenten för el inom systemet så att avgiften kompletterar det försäljningspris som producenten får på marknaden. Inmatningstariffsystemet skall finansieras med en inmatningstariffavgift, som den systemansvariga uppstår som en särskild avgift för elkonsumtionen i stamnätet.

Avsikten är att de föreslagna lagarna ska träda i kraft så fort som möjligt sedan de antagits och blivit stadfästa. Lagen om skyddsupplag för bränn-torv kan, när den trätt i kraft, även tillämpas på skyddsupplag som grundas för lagring av torv som upptagits under produktionsperioden år 2006. Den föreslagna inmatningstariff-lagen är avsedd att vara ett tillfälligt arrangemang till slutet av år 2010, när man antar att behovet av kondensel kommer att ha minskat i samband med att ett nytt kärnkraftverk då har tagits i drift.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Propositionen utgår från linjedragningarna i den av riksdagen godkända energi- och klimatstrategin när det gäller en bättre konkurrenskraft för torv. Syftet är att lindra de negativa följder som utsläppshandeln får för användningen av torv. Det är fråga om en tillfällig reglering fram till slutet av 2010.

Utskottet anser att förslaget ur miljösynvinkel är godtagbart framför allt därför att inhemsk bränn-torv blir ett förmånligare alternativ än stenkol med hjälp av inmatningstariffen. På så sätt ersätts stenkolen av torv. I sitt utlåtande om energi- och klimatstrategin MiUU 8/2006 rd påpekade utskottet att man genom lagstiftning bör sträva efter att torven inte blir ersatt med stenkol p.g.a. utsläppshandeln. En begränsad användning av torv är motiverad med tanke på miljön därför att torven utgör ett kompletterande bränsle till trä i medelstora och stora verk som inte har tillgång till trä i tillräckliga mängder. Då torv används i bränsleblandningar förbättras förbränningsprocessen och de tekniska problemen med användningen av trä minskar. Möjligheten att använda torv säkerställer därför samtidigt användningen av andra inhemska biobränslen.

Utskottet påpekar att upptagningen och användningen av torv är förknippade med problem, så som skadliga effekter på vattendrag. De

skadliga effekterna bör fortsättningsvis minskas så långt det är möjligt. I detta syfte är det rekommendabelt att i landskapsplanerna avgöra var upptagningen ska ske och välja platserna med beaktande av miljön. För produktion av bränn-torv används nu under en procent av mossarnas areal. Upptagningen av torv är i alla fall den viktigaste faktorn som ändrar de odikade mossarnas naturtillstånd efter att nydikningarna upphört inom skogsbruket.

Mossarna kommer i framtiden att få en allt större betydelse med tanke på de extrema väderfenomen som klimatförändringen för med sig. De renar vattnet vid översvämningar och jämnar ut strömningen, vilket också har ekonomiska effekter då väderfenomenen blir extrema. Man måste också komma ihåg att mossarnas funktion som kolsänka är viktig vid förhandlingarna om minskade utsläpp efter 2012.

Eftersom åtgärderna för att främja förnybara energikällor inte till alla delar har gått framåt så snabbt som det varit meningen och omvärlden har förändrats i hög grad måste vi nu hitta kostnadseffektiva stödåtgärder och vid behov också nya lösningar för att främja förnybara energikällor. Utskottet anser därför att det bör utredas hur inmatningstarifferna kunde utvidgas så att de också gäller förnybara energikällor.

***Utlåtande***

Miljöutskottet anför

*att ekonomiutskottet bör beakta det som  
sägs ovan.*

Helsingfors den 25 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst  
vordf. Oras Tynkkynen /gröna  
medl. Susanna Haapoja /cent  
Rakel Hiltunen /sd (delvis)  
Sinikka Hurskainen /sd  
Tuomo Hänninen /cent  
Antti Kaikkonen /cent  
Inkeri Kerola /cent

Jouko Laxell /saml  
Mikaela Nylander /sv  
Säde Tahvanainen /sd  
Satu Taiveaho /sd  
Unto Valpas /vänst  
Ahti Vielma /saml  
ers. Esko Ahonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.